

A Tarna vidéke és az Ipoly völgye 2018. szeptember 15.

Egy verőfényes szeptemberi szombat reggelen indultunk 7-órakor. Huszonöt túratárssal kezdtük meg utunkat a Tarna vidéke felé. Utunk első állomása **Istenmezeje** község volt. A települést 2016-ban internetes szavazáson Magyarország legszebb nevű településének választották. A település központjában található a **Noé szőlője** nevű homokkő szikla-alakzat. A mállékony homokkősziklában keményebb anyagú homokkő „cipók” láthatóak. Feltételezések szerint ezek a homokkő cipók akkor keletkeztek, amikor a tenger mozgása már mind kevesebb klasszikus anyagot szállított, s a tengerfenéken egybefüggő homokpad képződéséhez már nem volt elegendő anyag.

A Noé szőlője lábánál barlang benyomását keltő, ismeretlen építési idejű sziklakápolnát találtunk, melynek első említése 1746-ból származik. Korábban ehhez a kápolnához kívülről fából készült templomhajó csatlakozott, ezt napjainkra lebontották.

A sziklaképződmény megtekintése után, buszra szálltunk és folytattuk utunkat Somoskő vára felé. Utunk a Medves-hegység lélegzetelállítóan kanyargós útjain vezetett Somoskő településre.

Somoskő település közvetlen szomszédságában egy 490 méter magas csúcson áll **Somoskő vára**. A várat a vidéken birtokos Kacsics nemzetség emeltette a 13. század második felében. Végso romlását az 1682-es füleki ostrom idején, a környéken portyázó lovasok okozták, akik felgyújtották épületeit, s ezzel végképp elvesztette hadi fontosságát. Különlegessége, hogy az anyagát abból a vulkáni bazaltkúpból nyerték, melyen áll, így a falaiban sok helyen felismerhetőek az 5-6-7 szögű kövek.

A trianoni békeszerződés 1920-ban a települést Somoskőújfaluvval együtt az újonnan létrejött csehszlovák államnak juttatta. De a Somoskőújfaluban birtokos Dr. Krepuska Géza gégegyógyászprofesszor és lokálpatrióta társai elérték (egy francia antantiszt életmentő műtétéért cserébe), hogy a Nagykövetség Tanácsa 1923. április 23-án Magyarországnak ítélje Somoskőújfalut, Somoskőt a bazaltbányával és a Medves-fennsík egy részét. A terület 1924. február 15-én tért vissza Magyarországhoz. Sajnos a várat nem csatolták vissza, így évtizedekig nem volt látogatható magyar oldalról. A várból gyönyörű kilátás nyílt a környékre, jól láthatóak voltak a nem messze található Salgó vár romjai is.

A vár egy kiépített lépcsősoron jól megközelíthető. Sajnos az helyreállítási munkák 1990 körül leálltak, így csak az északi bástya került felújításra. A várudvaron található kútban is megtekintettük a hegyet alkotó bazalt oszlopait. A várban tett látogatásunk után lesétáltunk a vár lába alatt közvetlenül található Európa híré **bazaltorgonához**. A bazaltömléshez kissé kaptatós, de korláttal ellátott lépcsőn ereszkedtünk le.

A vár magyar oldalán meglátogattuk még a Petőfi kunyhót. A **Petőfi kunyhó** Petőfi látogatásának állít emléket. A kunyhótól nem messze találtuk az **aradi vértanúk emlékművét**. A várhoz vezető domb aljában, egy kisebb pincében a környékbeli várakat bemutató makett-kiállítást is találtunk.

A Somoskőn tett látogatásunk után Somoskőújfaluban elfogyasztottunk egy kellemes ebédet, majd folytattuk utunkat a Karancsságon keresztül.

Utunk következő állomása **Mihálygerge** közvetlen közelében található **Komravölgyi-víztározó** volt. Ez a víztározó biztosítja Nógrád megye nagy-részének és Salgótarjánnak a vízellátását is. A tóparton az egyik odavalósi tagunk, György Erzsí várt minket egy kis szőlővel és palacsintával, melynek elfogyasztása után tettünk egy hangulatos sétát a víztározó partján.

A víztározótól nem messze található utunk utolsó állomása, a **Nógrádszakáltól** északra található sokak által „Palóc Grand Canyon” néven ismert **Páris-patak szurdokvölgye**. A területen egy több millió évvel ezelőtt itt kanyargott folyó rakta le hordalékát, mely felhalmozódott, majd megkövesedett. A hajdani folyó úgy vájta ki medrét, hogy ha a szurdokban sétál az ember, fölé magasodnak a hordalékból keletkezett, sziklaszerű építmények. A szurdokban kellemes sétaút vezet a völgy mélyben található hasadékig. Bátrabb túratársaink a magasba kapaszkodó jelzésen is felmáztak, ahonnan az egyik mellékág végéig jutottak el és gyönyörködtek az alattuk kanyargó szurdokvölgy látványában.

A völgyben tett sétánk után, a tartalmas naptól elfáradva, de élményekkel telve indultunk el hazafalé.

Ez a szép utunk a Bp. VI. kerületi Terézvárosi Önkormányzat pályázati támogatásával valósult meg, melyet tagjaink nevében ezúton is köszönünk.

Véső Tamás
túravezető